

1. I R E N A B A B E L - reżyser teatralny.

Ukończyła Wyższą Szkołę Gospodarczo - Rolniczą. Działalność teatralną rozpoczęła po II wojnie światowej wstępując do Studia przy Teatrze Starym w Krakowie. Praca w objazdowym Teatrze 17 - tki (występowali tu m.in.: Lutosławska, Stebnicka, Łomnicki, Szczepkowski, Mikulski, Zaczek) dała jej debiut aktorski w roli Podkomorzyny w "Powrocie panny" Niemcewicza. Egzamin reżyserski zdała w roku 1949 w Łodzi przed komisją, której przewodniczył Leon Schiller. Debiutowała jako reżyser przedstawieniem "Judyty" Peyert - Chappuisa w Teatrze Starym. Po debiucie warszawskim - "Moralności Pani Dulskiej" w Teatrze Nowym, powróciła do Krakowa. W roku 1955 powołana została na stanowisko kierownika artystycznego Teatru Powszechnego, które pełniła przez osiem lat, potem reżyserując w Teatrze Klasycznym i Rozmaitościach. Z jej inicjatywy uruchomiono Małą Scenę dla repertuaru współczesnego polskiego

(wiele prapremier) przy Teatrze Powszechnym oraz otwarto Teatr na Wyspie w Łazienkach.

(a S.A. Rex Poloniae?)

W roku 1966 objęła stanowisko dyrektora Teatru Ludowego

w Nowej Hucie. Jednocześnie reżyserowała w innych teatrach w Teatrze Telewizji, pracowała jako pedagog w krakowskiej PWSF. Rok 1971 przyniósł jej Złoty Krzyż Zasługi za całokształt działalności teatralnej.

Jest autorką monografii poświęconej Marii Dulskiej, której była uczennicą, a także tłumaczem wielu utworów z angielskiego.

II. Chronologiczny spis przedstawień w reżyserii Ireny Babel:

1949 J U D Y T A -Peyert Chappuis

Teatr Stary, Kraków
scenografia - Marian Wencel
premiera - 14.VII.

M O R A L N O Ś Ć P A N I D U L S K I E J -Gabriela Zapolska

Teatr im. Stefana Jaracza, Olsztyn
scenografia - Ireneusz Zbomirski
premiera - 20.IX.

1950

M O R A L N O Ś Ć P A N I D U L S K I E J -Gabriela Zapolska

Teatr Nowy, Warszawa
scenografia - Marian Sigmund
premiera - 16.III.

1951

S S P R A W A P A W Ł A E S Z T E R A G A Sander Gergely

Teatr Stary, Kraków
scenografia - Andrzej Pronaszko
premiera - 10.III.

W B E Ą D O M I E R Z U Jarosław Iwaszkiewicz

Teatr Stary, Kraków
scenografia - Bolesław Kamiński
premiera - 30.VI.

1952

30 S R E B R N I K Ó W Howard Fast

Teatr Stary, Kraków
scenografia - Andrzej Pronaszko
premiera - 21.VI.

- 1952 P I A, T A S Y M P O N I A Sergiej Michajłow
Teatr Stary, Kraków
scenografia - Andrzej Stopka
premiera - 15.XI.
- 1953 K O P E R N I K Ludwik Hieronim Morstin
Teatr Poezji, Kraków
scenografia - Tadeusz Kantor
pr emiera - 24.V.
- R O Z B I T Y D Z B A N Heinrich Kleist
Teatr Stary, Kraków
scenografia - Tadeusz Kantor
premiera - 4.VII.
- P R O F E S J A P A N I W A R R E N George Bernard Shaw
Teatr Stary, Kraków
scenografia - Andrzej Stopka
premiera - 3I.X.
- 1954 T A K I E C Z A S Y Jerzy Jurandot
Teatr Stary, Kraków
scenografia - Tadeusz Kantor
premiera - 26.II.
- K A U K A S K I E K R E D O W E K O Ł O Bertolt Brecht
Teatr im.Juliusza Słowackiego, Kraków
scenografia - Andrzej Stopka
premiera - 3I.XII. (prapremiera polska)

- 1954 S T R A S Z N A Z A B A W A Maria Bierżewicz
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 8.III.
- 1955 R O M A N S M A L A J S K I Brand ?
Teatr Dramatyczny, Poznań
scenografia - Zbigniew Bednarowicz
premiera - 30.VII.
- 1956 S . U C H Y K R A J Tadeusz Hołuj
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Jankowska
premiera - 19.V.
- A R A R A T Artur Maria Swinarski
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Henryk Janiga
premiera - 24.XI.
- 1957 W O J N A I P O K Ó J Tołstoj-Piscator
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Henryk Janiga
premiera - 16.X. (prapremiera polska)

- 1957 K L A T W A Stanisław Wyspiański
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 6.XII.
- 1959 H A M L E T William Shakespeare
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Liliana Jankowska, Antoni Tośta
premiera - 29.I.
- P O D M L E C Z N Y M L A S E M Dylan Thomas
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 25.VI.
- G R O M I W O J A Arystofanes
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 10.X. (udział w reżyserii zbiorowej)
- W O J N A I P O K Ō J Tołstoj-Piscator
Teatr im.Wandy Siemaszkowej, Rzeszów
scenografia - Henryk Janiga
premiera - 20.XII. (wspólnie ze Stefanem Winterem)

1960 K A U K A S K I E K R E D O W E K O Ł O Bertolt Brecht
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - I.V.

C Y D Pierre Corneille
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - 29.X.

1961 G Ł U P I E C I I N N I Jerzy Broszkiewicz
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 8.VI.

Z a c z a r o w a n y l a s Helen Wilson Żeligowska
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 21.X.

W O J N A I P O K Ō J Tołstoj-Piscator
Teatr Zagłębia, Sosnowiec
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 28.X. (wspólnie ze Tadeuszem Przystawskim)

1962 E L Ź B I E T A K R Ó L O W A A N G L I I Ferdynand Brückner

Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków

scenografia - Krzysztof Pankiewicz

premiera - 17.II.

H E L O I Z A I A B E L A R D Roger Vailland

Teatr Powszechny, Warszawa

scenografia - Zofia Wierchowicz

premiera - 10.IV.

S I E D M I U P R Z E C I W T E B O M Aischylos

Teatr Powszechny, Warszawa

scenografia - Krzysztof Pankiewicz

premiera - 6.IX.

1963 K O I N T U I T E T Bohdan Drozdowski

Teatr Powszechny, Warszawa

scenografia - Zofia Wierchowicz

premiera - 16.II. (prapremiera polska)

T R Z E J M U S Z K I E T B R O W I E Aleksander Dumas

Teatr Powszechny, Warszawa

scenografia - Krzysztof Pankiewicz

premiera - 11.V.

- 1964 O D K R Y T E K A R T Y Magda Szabo
Teatr Klasyczny (scena Rozmaitości), Warszawa
scenografia - Teresa Ponińska
premiera - I.II.
- R Ó Ż A Stefan Żeromski
Teatr Klasyczny, Warszawa
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - 30.V.
- 1965 KALENDARZ STARYCH MEŻÓW, CZYLI KOMEDIA LOPESA STAREGO
ZE SPIRYDIONEM Stanisław Herakliusz Lubomirski
Teatr Klasyczny(scena Rozmaitości), Warszawa
scenografia - Adam Kilian
premiera - I.V. (wspólnie z Danutą Knoppówną)
- 1966 C E Z A R I K L E O P A T R A George Bernard Shaw
Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego, Katowice
scenografia - Barbara Ptak
premiera - I7.IV.
- S I E K O C H A M Y Murray Schisgal
Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego, Katowice
scenografia - Jerzy Kałucki
premiera - 26.IV.

1966 RYCERZ OGNISTEGO PIEPRZU Francis Beaumont, John Fletcher
Teatr Kłagyczny, Warszawa
scenografia - Lidia i Jerzy Skarżyński
premiera - 17.VII.

1967 B L U E S D L A P A N A C H A R L I E James Baldwin
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Urszula Gogulska
premiera - I.I.

 Z Y G M U N T O W S K I E C Z A S Y Józef Ignacy Kraszewski
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Adam Kilian
premiera - 6.IV.

 W I Ś N I O W Y S A D Anton Czechow
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - 29.X.

1968. R O Ź A Stefan Żeromski
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Urszula Gogulska
premiera - 4.V.

1968 M A Ż I Ż O N A Aleksander Fredro
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Barbara Stopka
premiera - I.VI.

M E T E O R Fridrich Dürrenmatt
Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków
scenografia - Barbara Stopka
premiera - 12.I.

1969 F I L I P Z P R A W D Ą W O C Z A C H Janusz Krasiński
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Joanna Braun
premiera - 8.II.

M I R A N D O L I N A Carlo Goldoni
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - 11.X.

K R Ó L J A N Fridrich Dürrenmatt
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Barbara Stopka
premiera - 21.XII. (prapremiera polska)

1970 P I R C Y K W Z A L O T A C H Franciszek Zabłocki
Teatr Łódzki, Nowa Huta
scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - 25.VII.

K O R D I A N Juliusz Słowacki
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Barbara Stopka
premiera - 4.II.

1971 W MAŁYM DWORKU Stanisław Ignacy Witkiewicz
Teatr Ludowy, Nowa Huta
scenografia - Barbara Stopka
premiera - 16.V.

1972 D O M K O B I E T Zofia Nałkowska
Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków
premiera - 20.V.

1973 O ŚW I N C I E J E S T T U S P O K O J N I E Borys Wasiliew
Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków
scenografia - Joanna Braun
premiera - 26.I. (prapremiera polska)

1976 W O J N A I P O K Ó J Tołstoj-Piscator
Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin
scenografia - Xymena Zaniewska, Maria Irzyk
premiera - 26.IX.

W O J N A I P O K Ó J Tołstoj-Piscator
Teatr im. Adama Mickiewicza, Częstochowa
scenografia - Zofia Wierchowicz
premiera - 30.X.

III. Bibliografia recenzji 5 wybranych przedstawień:

1. W O J N A I P O K Ó J Tołstoj-Piscator
Teatr Powszechny, Warszawa
scenografia - Henryk Janiga
premiera - 16.X.1957 (prapremiera polska)

A m i o u s

Z teatrów warszawskich

Tygodnik Powszechny 1958, nr 10

B e y l i n Karolina

Wielkie brawo!

Express Wieczorny 1957, nr 248

B o r u s i a k Edward

Opowieść sceniczna o "Wojnie i pokoju"

Głos Olsztyński 1957, nr 261

P r ů h l i n g Jacek

Wojna i pokój

Gazeta Krakowska 1957, nr 204

G r e Ń Zygmunt

Od epopei do agitki

Życie Literackie 1957, nr 44

J a c k i e w i c z Aleksander

Bartosik

Film 1957, nr 43

J a s z c z

Opowieść o wojnie i miłości

Trybuna Ludu 1957, nr 288

K a 2 u 2 y ń s k i Zygmunt

Pacyfizm też ma manowce

Polityka 1957, nr 40

K a r c z e w s k a - Markiewicz Zofia

Wojna i pokój

Życie Warszawy 1957, nr 251

K o t t Jan

Żywy Tołstoj

Przegląd Kulturalny 1957, nr 45

K r a l Andrzej Władysław
Piscator, Tołstoj i polski teatr
Teatr i film 1957, nr 13

M a c k i e w i c z Stanisław
Towarzystwa ochrony zwierząt a ochrona arcydzieł literackich
Kierunki 1957, nr 44

P i o t r o w s k i Jerzy
Teatr polityczny Erwina Piscatora
Słowo Powszechne 1957, nr 255

S i e r a d z k a Zofia
Tołstoj i Piscator
Głos Pracy 1957, nr 251

W i ę c k o w s k i Stanisław
Wojna i pokój
Przyjaźń 1957, nr 46

W i r p s z a Witold
Wojna i pokój
Nowa Kultura 1958, nr 17

Z a g ó r s k i Jerzy
Sztuka na serio
Kurier Polski 1957, nr 245

Recenzje bez podpisu:

Tołstoj i Piscator
Sztandar Młodych 1957, nr 240

"Wojna i pokój" według Piscatora
Głos Pracy 1957, nr 158

"Wojna i pokój" na scenie teatru warszawskiego
7DNI W POLSCE 1957, nr 31

2. K A U K A S K I E K R E D O W E K O Ł O Bertolt
Brecht

Teatr Powszechny, Warszawa

scenografia - Krzysztof Pankiewicz
premiera - I.V.1960

B E y l i n Karolina

Brechtowski sąd Salomona

Express Wieczorny 1960, nr 110

C z u l i ń s k i Jeremi

Wyrok Asdaka

Trybuna Mazowiecka 1960, nr 121

Czuliński Jeremi (Jeremi)

Wyrok kredowego koła

Żołnierz Wolności 1960, nr 113

K a r c z e w s k a - Markiewicz Zofia

W pułapce brechtowskiego stylu

Życie Warszawy 1960, nr 109

L a u Jerzy

Koło dobra i zła

Argumenty 1960, nr 21

P i w i ń s k a Małgorzata (mp)

Baśń - moralitet Brechta

Teatr 1960, nr 12

P o l a n i c a Stefan

Kaukaskie kredowe koło

Słowo Powszechne 1960, nr 112

S i e r a d z k a Zofia

Pochwała teatru

Głos Pracy 1960, nr 108

S u f l e r

Jak to się dzieje ?

Kulisy 1960, nr 21

S z y d ł o w s k i Roman

Baśń czy parabola ?

Trybuna Ludu 1960, nr 125

Z a g ó r s k i Jerzy

Brecht i czas

Kurier Polski 1960, nr 109

Ż m u d z k a Elżbieta (EL. 2M)

Legenda o kredowym kole

Zwierciadło 1960, nr 22

Recenzje bez podpisu:

Kaukaskie kredowe koło zjawiało się na warszawskiej scenie
7 DNI W POLSCE 1960, nr 21

Nowinki teatralne ze sceny
Słowo Powszechne 1960, nr 105

W Powszechnym i Komedii
Tygodnik Demokratyczny 1960, nr 20

3. B L U E S D L A P A N A C H A R L I E James Baldwin

Teatr Ludowy, Nowa Huta

scenografia - Urszula Gogulska

premiera - I.I.1967

B o b e r Jerzy

Między starym i nowym

Gazeta Krakowska 1967, nr 12

K o s i ń s k i Ryszard

Jedźcie na Bluesa

Dziennik Polski 1967, nr 38

M o r a w i e c Elżbieta

Blues, który nie był bluesem

Kultura 1967, nr 9

O t w i n o w s k i Stefan

Notes Krakowski

Życie Literackie 1967, nr 4

P i e s z c z a c h o w i c z Jan

Blueś o nienawiści

Echo Krakowa 1967, nr 7

Ś w i e r o c z e w s k a Krystyna

Nieteatralne drobiazgi i niedrobne teatralia

Nowiny Rzeszowskie 1967, nr 30

4. M E T E O R Fridrich Dürrenmatt
Teatr im. Juliusza Słowackiego, Kraków
scenografia - Barbara Stopka
premiera - 12.X.1968

F i k Marta

Jeszcze jeden "Meteor"

Teatr 1968, nr 24

G r e ś Zbigniew

Jesienny przegląd teatralny

Życie Literackie 1968, nr 44

K o s i ń s k i Ryszard

Meteor

Dziennik Polski 1⁹ 68, nr 252

P i e s z c z a c h o w i c z Jan

"Meteor" w Teatrze im. Juliusza Słowackiego

Echo Krakowa 1968, nr 265

V o g l e r Henryk

"Meteor" i teatr współczesny

Dziennik Polski 1968, nr 243

G. K O R D I A N Juliusz Słowacki

Teatr Ludowy, Nowa Huta

scenografia - Barbara Stopka

premiera - 4.XI.1970

G r e ś Zbigniew

Śmierć Kordiana

Życie Literackie 1971, nr 4

K o s t a s z u k Krystyna

Kordian - kronika straconego pokolenia

Teatr 1971, nr 5

M a m o ś Bronisław

Redakcja=redukcja

Tygodnik Powszechny 1970, nr 49

Z b i e w s k a Krystyna

Kordian zadumany

Dziennik Polski 1971, nr 7

BIBLIOGRAFIA WYWIADÓW.

1956 Tłumaczka i reżyser mówi nam o "Bakpadzie"
bez podpisu

Głos Teatralny Młodej Warszawy nr 4

1957 Bogate plany repertuarowe Teatru Powszechnego na Pradze
bez podpisu

Express Wieczorny nr 234

1958 Co pokaże Teatr Powszechny
rozmawiała Irena Lubaszewska

Express Wieczorny nr 181

1960 O nowy teatr dla nowych ludzi
rozmawiała Elżbieta Dzięborska

Ekran nr 28

Po 6 latach "Kaukaskie kredowe koło" znów na polskich scenach
bez podpisu

Kurier Polski nr 97

Sto kwiatów i osat

bez podpisu

Zwierciadło nr 14

- 1961 Express rozmawia z Ireną Babel
 bez podpisu
 Express Wieczorny nr 228
- 1962 Nomen omen Teatr Powszechny
 rozmawiał Stanisław Kryski
 Współczesność nr 13
- Świątynie czy szkoły życia ?
 rozmawiał Jacek Mikke
- Współczesność nr 24
 [Wypowiedzi ludzi teatru o problemach szkolnictwa teatralnego]
- Wywiad z reżyserem "Siedmiu przeciw Tebom" i "Antygony" -
 - Ireną Babel
 rozmawiała Irena Strzebińska
 Trybuna Ludu nr 62
- 1966 Dziesięć minut z Ireną Babel
 rozmawiała Krystyna Zbijewska
 Dziennik Polski nr 256
- 1967 Zrobiłam co mogłam - mówi Irena Babel
 rozmawiała Krystyna Zbijewska
 Dziennik Polski nr 88

1967 W Nowej Hucie pod znakiem Bluesa - mówi Irena Babel

bez podpisu

Kurier Polski nr 5

1970 Kordian w Nowej Hucie

rozmawiała Krystyna Zbijewska

Dziennik Polski nr 258

Nasz widz to młodzież i robotnicy - mówi Irena Babel

rozmawiała Krystyna Zbijewska

Dziennik Polski nr 251

O testrze, młodzieży, edukacji

bez podpisu

Głos Krakowa nr 84

[wywiad z Ireną Babel w gronie dyrektorów teatrów krakowskich]

1976 Przed premierą sezonu - "Wojna i pokój" wkrótce na scenie

bez podpisu

Życie Częstochowy nr 247

Sztuka bardzo aktualna - mówi irena Babel

bez podpisu

Kurier Lubelski nr 217

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA.

1960 B i e n i e w s k i Henryk
Powszechny - znaczy wychowujący i ambitny
Przegląd Kulturalny nr 7

B u d r e w i c z Olgierd
Kto to jest ?
Przekrój nr 773

1967 K u d r e w i c z Barbara
Pytania dramatyczne
Gazeta Krakowska nr 67

1972 Kudliński Tadeusz
Bronię Ireny Babel
Tygodnik Powszechny nr 12

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA.

- 1952 Nauka dla ludzi teatru
 Dziennik Polski nr 292
 [wypowiedź w formie felietonu w ankiecie teatralnej]
- 1953 Szakalom !
 Teatr nr 2
- 1956 Nieproszony głos w dyskusji
 Dialog nr 5
- 1957 Londyn, Bristol, Birmingham
 Teatr nr 5
 [felieton z cyklu: Trzy tygodnie w Anglii]
- Spotkania międzynarodowe i polskie
 Teatr i Film nr 4
 [felieton z cyklu: Trzy tygodnie w Anglii]
- Stradford nad Avonem
 Teatr nr 3
 [felieton z cyklu: Trzy tygodnie w Anglii]
- Winy nie tylko teatru
 Po Prostu nr 14
 [wypowiedź w ankiecie: Przyjaźń, pomoc, przykład ZSRR]

- 1961 Aktualne problemy polskiej sztuki aktorskiej
 Teatr nr 18
 [wypowiedź w ankiecie Teatru]
- 1972 Czy słuszne zarzuty ?
 Dziennik Polski nr 164
 [polemika listowna Ireny Babel z red. Krystyną Zbijewską]